

Ára: 1300 Ft

SOMMAIRE

Sipos, Balázs: Histoire des médias à l'anglaise 1
Újvári, Hedvig: Dépasser l'interdisciplinarité ?
Historiographie de la presse allemande en Hongrie 15
Golob, Andreas: Die Grazer Bauernzeitung – eine ‚vergessene‘ ‚ungarische Provinzialzeitung‘?
Ein Mosaikstein zur Zeitungsgeschichte Ungarns am Ende des 18. Jahrhunderts 24
Tamás, Ágnes: Une ménagerie politique dans les colonnes du journal satirique *Borsszem Jankó* 43
Klestenitz, Tibor: 'La chaleur d'été n'a pas produit jusqu'ici un semblable scandale'.
Une affaire d'ébruïement en 1900 58
Széchenyi, Ágnes: Devenir critique dans un hebdomadaire.
Aladár Schöpflin et le Journal du dimanche (Vasárnapi Ujság) 76

CONTRIBUTIONS HISTORIQUES
 Matricule de détenu, délit de presse, caution (*Somorjai, Szabolcs*) 101

BIBLIOGRAPHIE
 La littérature spéciale hongroise concernant l'histoire de l'imprimerie, du livre,
 de la presse et des bibliothèques en 2013 (*Hegyközi, Ilona – Kollár, Mária*) 109

REVUE
Balázs, Eszter, Les chefs de l'intellectualité. Débats de l'autonomie littéraire dans la revue
Nyugat, et à propos de *Nyugat*, 1908 – 1914, Budapest, Napvilág Kiadó, 2009
 (*Rákai, Orsolya*) 130
Takács, Róbert, Le journalisme politique pendant l'ère Kádár,
 Budapest, Napvilág Kiadó–Politikatörténeti Intézet, 2012 (*Havasréti, József*) 134
Zeitschrift für Germanistik, Neue Folge, 22 (2012) nr.3. (*Újvári, Hedvig*) 136
Faulstich, Werner, Medienwandel im Industrie- und Massenzeitalter (1830–1900),
 Göttingen, Vandenhoeck und Ruprecht, 2004 (Die Geschichte der Medien, Bd.5.)
 (*Bódy-Márkus, Rozália*) 138

AUTEURS 143

MAGYAR KÖNYVSZEMLE 2015. I. SZÁM

MAGYAR KÖNYV- SZEMLE

KÖNYV-
ÉS SAJTÓTÖRTÉNETI
FOLYÓIRAT

REVUE
POUR L'HISTOIRE DU LIVRE
ET DE LA PRESSE

131. ÉVFOLYAM

2015

ARGUMENTUM KIADÓ

MAGYAR KÖNYVSZEMLE

Alapítva 1876-ban

Fondée en 1876

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT
IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZETE
ÉS AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
KÖNYV- ÉS SAJTÓTÖRTÉNETI
FOLYÓIRATA

CENTRE DE RECHERCHES EN SCIENCES
HUMAINES DE L'ACADÉMIE DES SCIENCES
DE HONGRIE ET DE LA
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
POUR L'HISTOIRE DU LIVRE ET DE LA
PRESSE

Magyar Könyvszemle (Revue pour l'histoire du livre et de la presse – abrégé: MKsz)
Magyar Könyvszemle (Journal for the History of Book and Periodicals in Hungary – abbreviated: MKsz)
Magyar Könyvszemle (Zeitschrift für Buch-, und Pressegeschichte in Ungarn – gekürzt: MKsz)

131. ÉVFOLYAM 2015. 1. SZÁM

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG – COMITÉ DE RÉDACTION

MONOK ISTVÁN *főszerkesztő* ÁCS PÁL *társszerkesztő*
TERBE ERIKA *szerkesztő*

BOKA LÁSZLÓ BUDA ATTILA CSÁSZTVAY TÜNDE FARKAS GÁBOR FARKAS
MADAS EDIT NAGY LÁSZLÓ ROZSONDAI MARIANNE P. VÁSÁRHELYI JUDIT

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS TANÁCSADÓ TESTÜLET – COMITÉ SCIENTIFIQUE INTERNATIONAL

FRÉDÉRIC BARBIER (Paris), EDOARDO BARBIERI (Milano), VILIAM ČIČAJ (Bratislava),
HOWARD HOTSON (Oxford), EVA MÁRZA (Alba Iulia), FERENC POSTMA (Amsterdam),
URSULA RAUTENBERG (Erlangen), SIPOS GÁBOR (Cluj Napoca), VLADIMÍR URBANEK (Praha)

SZERKESZTŐSÉG – RÉDACTION

1118 Budapest, Ménesi út 11–13.

<http://epa.oszk.hu/00000/00021> · mksz@oszk.hu

Les articles de la revue sont indexer et préserver dans

HISTORICAL ABSTRACTS, AMERICA: HISTORY AND LIFE, MTA: REÁL, MTA: MTMT

A Magyar Könyvszemlét az MTMT indexeli és a REAL archiválja.

Megjelenik negyedévenként – Trimestrielle

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1089 Budapest, Orczy tér 1.). Előfizethető valamennyi postán, valamint e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu; faxon: (+36-1) 303-3440; További információ: (+36-80) 444-444. Példányonként megvásárolható az *Írók Boltyjában* (1061 Budapest, Andrásy út 45.) és az *Argumentum Kiadóban* (1085 Budapest, Mária u. 46.).

Előfizetési díj egy évre 5200 Ft.

A szerkesztőség legfeljebb 1 ív terjedelmű és az MSZ 9651 szabványnak megfelelő kéziratokat fogad el (egy oldalon 30 sor, soronként 60 leütés, jegyzetek a főszöveg alatt vagy után). A Tanulmányok rovatba szánt kézírathoz fél oldal terjedelmű tartalmi kivonatot is kérünk.

TARTALOM

Sipos Balázs: Az angol nyelvű médiatörténet-írásról	1
Ujvári Hedvig: Több mint interdiszciplina? A magyarországi német nyelvű sajtó kutatásáról	15
Andreas Golob: Die Grazer Bauernzeitung – eine „vergessene“ „ungarische Provinzialzeitung“? Ein Mosaikstein zur Zeitungsgeschichte Ungarns am Ende des 18. Jahrhunderts	24
Tamás Ágnes: Politikai állatsereglet a <i>Borsszem Jankó</i> hasábjain	43
Klestenitz Tibor: „Ekkora botrányt kánikulai hőség még nem termelt”. Egy kiszivárogtatási ügy 1900-ban	58
Széchenyi Ágnes: A par excellence modern kritikus kifomálódása egy hivatását túlélte hetilapban. Schöpflin Aladár a Vasárnapi Ujságnál	76

KÖZLEMÉNYEK

Fogyotörzskönyv, sajtóvétség és biztosíték (<i>Somorjai Szabolcs</i>)	101

BIBLIOGRÁFIA

A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2013-ban (<i>Hegyközi Ilona – Kollár Mária</i>)	109

SZEMLE

Balázs Eszter, Az intellektualitás vezérei, Viták az irodalmi autonómiáról a <i>Nyugatban</i> és a <i>Nyugatról</i> 1908–1914, Budapest, Napvilág Kiadó, 2009 (<i>Rákai Orsolya</i>)	130
Takács Róbert, Politikai újságírás a Kádár-korban, Budapest, Napvilág–Politikatörténeti Intézet, 2012 (<i>Havasréti József</i>)	134
Zeitschrift für Germanistik, Neue Folge, 22. évf., 3/2012 (<i>Ujvári Hedvig</i>)	136
Faulstich, Werner, Medienwandel im Industrie- und Massenzeitalter (1830–1900), Göttingen, Vandenhoeck und Ruprecht, 2004 (Die Geschichte der Medien, Bd. 5.) (<i>Bódy-Márkus Rozália</i>)	138

SZÁMUNK SZERZŐI	143

Folyóiratunknak ez a száma
a Magyar Tudományos Akadémia Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságának
támogatásával jelent meg.

A kiadásért felel az Argumentum Kiadó igazgatója

HU ISSN 0025–0171

A borítóterv Somogyvári Zsuzsa munkája

Tördelte Láng András

Nyomta az Argumentum Kiadó nyomdaüzeme